

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

22.08.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 21 серп. Анастасія Бондар, заступниця міністра культури та інформполітики: «Музейний реєстр – це цифрова фортеця та зручний інструмент для управління музейними фондами, що належать Україні». – Базів Л.](#)

[NV. –2024. – 21 серп. Давно час. Кого з українських артистів-зрадників можуть позбавити державних нагород за підтримку Росії. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 22 серп. Кого з народних артистів України можуть позбавити звання. – Інф.](#)

Медіа

[Українська літературна газета. – 2024. – 21 серп. На здобуття премії імені В'ячеслава Чорновола надійшло 13 робіт. – Інф.](#)

Креативні індустрії

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 серп. Kyiv Design Week 2024 – головні дати, локації та події. – Гришина Д.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Дні сучасного українського дизайну проведуть на кількох локаціях. Це події, які варто відвідати. – Гриненко В.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 22 серп. Кераміка, скло й метал. У Києві відкривають першу бібліотеку українських матеріалів. – Мельник К.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 22 серп. Бренд EmbroideredGem випустив колекцію вишиванок до Дня Незалежності. – Гриненко В.](#)

Фестивалі

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 серп. До Дня Незалежності в Українському домі стартує тематичний мистецький фестиваль. – Катаєва М.](#)

Музика

[The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Збірку української музики 1970-90-х років випустить лейбл із США. У цифровому форматі й на вінілі. – Мельник К.](#)

Візуальні мистецтва

[Укрінформ. – 2024. – 21 серп. У Києві до Дня Незалежності відкрили виставку творів українських художників. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[NV. –2024. – 21 серп. Від лауреата премії «Еммі». Вакарчук, Хливнюк і «ДахаБраха» розкажуть про роль музики під час війни у фільмі «Озброєні піснею». – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Вакарчук, «Бумбокс» і «ДахаБраха». Трейлер фільму про українських музикантів під час війни. – Мельник К.](#)

[День. – 2024. – 21 серп. Оскароносний фільм «20 днів у Маріуполі» отримав нагороду на премії Septimius Awards. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 21 серп. «20 днів у Маріуполі» отримав престижну нагороду в Нідерландах. – Інф.](#)

[Фокус.–2024. – 22 серп. Прем'єра «Культура vs Війна»: що розповіли про війну Ахтем Сеїтаблаєв, Тарас Тополя, Сергій Жадан. – Рильов К.](#)

Література

[Укрінформ. – 2024. – 21 серп. На Закарпатті після вимушеної перерви через війну відновили «Чендей-фест». – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2024. – 21 серп. Найпрекрасніша з лавин: репортаж із фестивалю «Gógy Literatúry» 2024 року. – Левицький В.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 22 серп. Воснні одевіти ювілейної «Письменницької ватри над Черемошем». – Гаврилович І.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2024. – 21 серп. У столиці відзначають День шахтаря згадуючи минуле. – Марків Н.](#)

Охорона культурної спадщини

[The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Команда Skeiron завантажила 3D-моделі українських пам'яток на Google Art and Culture. Що там є. – Гриненко В.](#)

Релігія

[NV. –2024. – 21 серп. «ПЦУ відкрита до діалогу». Епіфаній закликав вірян УПЦ Московського патріархату відкинути «російське ярмо». – Інф.; Україна молода. – 2024. – 21 серп. Відкиньте російське ярмо: Епіфаній закликав Онуфрія до діалогу. – Переяславець Б.; Укрінформ. – 2024. – 21 серп. Заборона УПЦ МП: Епіфаній готовий до діалогу з Онуфрієм, а вірян закликає відкинути «російське ярмо». – Інф.; День. –2024. – 21 серп. «Ми відкриті до діалогу»: Епіфаній прокоментував законопроект та закликав православні громади приєднатися до ПЦУ. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 22 серп. Голова Держслужби з етнополітики пояснив, як визначатимуть зв'язок церкви з РФ. – Інф.; NV. –2024. – 21 серп. Голова Держетнополітики пояснив, що має зробити УПЦ МП, щоб справді розірвати зв'язки з РПЦ. – Інф.](#)

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 21 серп. «Духовна незалежність»: про заборону РПЦ та «іноагентів у рясах». – Щоткіна К.

Укрінформ. – 2024. – 20 серп. РПЦ заборонено: віряни УПЦ МП можуть не хвилюватися (Чи стане закон про «заборону МП» шляхом в церковну єдність? А в національну безпеку? І чи можливе одне без одного?). – Міщенко Я.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. В СКУ вітають ініціативи уряду зі зміцнення зв'язків з українською діаспорою. – Інф.

Український тиждень. – 2024. – 21 серп. «StandWithUkraine»: Світовий Конгрес Українців запускає адвокаційну кампанію. – Малко Р.

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. При посольстві в Японії відкрили виставку плакатів українського графіка. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. В Музеї історії Кишинева відкрилася виставка петриківського розпису. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. У Ризі День Незалежності України відсвяткують великим концертом. – Інф.

Підтримка України у світі

NV. –2024. – 21 серп. «Незмінна сила музики». Within Temptation з Нідерландів випустить спільну пісню з українським гуртом. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. Анастасія Бондар, заступниця міністра культури та інформполітики: «Музейний реєстр – це цифрова фортеця та зручний інструмент для управління музейними фондами, що належать Україні». – Базів Л.

Наприкінці 2021 року Міністерство культури та інформаційної політики розробило концепцію електронного реєстру музейного фонду держави та почало впроваджувати цей масштабний проєкт. На сьогодні він запрацював у тестовому режимі, першим кроком стало створення «електронного журналу», який заповнюють музеї України, далі наповниться публічний портал, де всі користувачі зможуть побачити вичерпний обсяг інформації по наших музейних фондах. Видання пропонує інтерв'ю із заступницею міністра культури та інформаційної політики з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасією Бондар, яка курує створення реєстру. Вона розповіла про музейний реєстр та про те, на якому етапі зараз його реалізація; про те, як відбувається процес його заповнення; про його головну мету; про інформацію, яку можна буде побачити на цьому порталі; яку кількість предметів вже внесено до музейної «електронної системи»; про те, чи зможуть невеликі музеї маленьких міст якісно й швидко провести роботу з заповнення реєстру. Також чиновниця дала інформацію про те, скільки музеїв і сховищ залишаються зараз на тимчасово окупованих територіях та скільки музейних експонатів там зберігається, а також розповіла про те, як буде заноситися до реєстру інформація про них; про те, що запуск Державного реєстру музейного фонду дозволить закрити завдання з реалізації ще як мінімум п'яти реєстрів. Також у розмові йшлося про інші проєкти, над якими працює Міністерство культури та інформаційної політики. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3896998-anastasia-bondar-zastupnica-ministra-kulturi-ta-informpolitiki.html>

NV. –2024. – 21 серп. Давно час. Кого з українських артистів-зрадників можуть позбавити державних нагород за підтримку Росії. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 22 серп. Кого з народних артистів України можуть позбавити звання. – Інф.

20 серпня Верховна Рада України прийняла у першому читанні законопроєкт про позбавлення державних нагород тих, хто вчинив протиправні дії проти України. У статті – розповідь про те, хто з українських артистів може втратити відзнаки. Серед них, Ані Лорак, народна артистка України, співачка, яка вже багато років будує кар'єру в Росії. У 2022 році вона не засудила повномасштабне вторгнення Росії в Україну та подала документи на російське громадянство. Перебуває під санкціями РНБО. Народна артистка Таїсія Повалій, яка вже похизувалася російським громадянством, підтримує так звану «СВО». Також, як зазначає Oboz.ua, звань можуть позбавити акторку-путіністку Любов Титаренко, засновницю Київського драматичного театру «Браво», яка заперечує російську агресію проти України і бере участь в

антиукраїнський пропаганді; заслужену та народну артистку України, співачку з Херсонщини Ружену Рубльову, яка у 2022 році брала участь у концерті-мітингу в Москві з нагоди анексії захоплених росіянами українських територій; народних артистів України Володимира Данильця і Володимира Мойсеєнка, яких занесено до бази «Миротворець» за підтримку анексії Криму та ін. А ще – народна артистка України Наталія Лелеко з Херсону, яка з 2017 року підтримувала фестивалі, фінансовані фондом «Рускій мір» в окупованому Росією Криму; актор Євген Гамаюнов з Херсонського театру, заслужений артист України, який під час окупації Росією Херсону співпрацював із окупаційною владою, вже після деокупації він був звільнений з роботи. Крім того, державні відзнаки України досі мають росіяни, які активно підтримують російську війну в Україні та дії російського диктатора Путіна. Так, звання «Народний артист України» носять композитор Ігор Крутой, співак Олександр Малінін, поет, автор пісень Ілля Резнік, режисер Володимир Бортко. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/krim-ani-lorak-i-taisiji-povaliy-kogo-zi-zradnikiv-zirok-mozhut-pozbaviti-derzhavnih-nagorod-50444806.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/koho-iz-narodnikh-artistiv-ukrajini-mozhut-pozbaviti-zvannja.html>

Медіа

Українська літературна газета. – 2024. – 21 серп. На здобуття премії імені В'ячеслава Чорновола надійшло 13 робіт. – Інф.

Держкомтелерадіо оприлюднив список творів, що надійшли на здобуття премії імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики в 2024 році. Загалом на розгляд комітету з присудження премії надійшло 13 робіт. Це книги, газетні публікації, а також два документальні фільми та одна телепрограма, що вийшли в ефірі «Суспільне. Культура». Переважна більшість творів присвячена темі визвольних змагань українського народу, боротьбі за державну незалежність. Усі роботи буде передано на розгляд членів комітету премії імені В'ячеслава Чорновола. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/na-zdobuttia-premii-imeni-v-iacheslava-chornovola-nadijshlo-13-robit/>

Креативні індустрії

Вечірній Київ. – 2024. – 21 серп. Kyiv Design Week 2024 – головні дати, локації та події. – Гришина Д.

Kyiv Design Week (28 серпня – 4 вересня) відбудеться вдруге і ставить на меті побудувати екосистему дизайну в Україні. Фестиваль охопить головні локації міста, представить роботи понад 50 учасників, а також дозволить дизайнерам вільно презентувати свої напрацювання, вступити в діалог з міським середовищем та містянами й взаємодіяти один з одним. Подія розпочнеться вступною конференцією KDW в MacPaw Space, а наступні дні будуть наповнені дискусіями, освітніми заходами, виставками та презентаціями артоб'єктів. Наприклад в просторі Cooperative буде представлено мистецький проект «Зцілення/ Healing» від мисткині та кураторки Олесі Драшкаби, а також

відбудеться панельна дискусія «Точки дотику» про комунікацію України у світі за допомогою інструментів культури під кураторством Eter Agency. Цього року з Kyiv Design Week співпрацюють освітні профільні школи та ВНЗ, як от КДАДПМД імені М. Бойчука, КНУКіМ, КНУДТ, Ukrainian Fashion Education Group (UFEG), Науково-мистецька платформа «Острів», RISODENTSIA, Schooll of Art x Craft, Школа каліграфії «Арт і Я», School of visual communication. Для закоханих в український крафт та книги фестиваль підготував презентації та інсталяцію «Цей день настав» в книгарні «СЕНС» на Хрещатику. Також у співпраці з Музеєм народної архітектури та побуту України у Пирогові, тиждень дизайну проведе CozyWeek – простір взаємодії з минушиною і сучасністю, який дозволить доторкнутись до коренів нашої ідентичності через взаємодію з побутом громади «Козіяр». Кураторами події в цьогорічній програмі є архітектор Сашко Столовий, комунікаційна агенція Eter Agency, ілюстраторка й ентузіастка спільноти ілюстраторів Ольга Протасова, декораторка Ірина Бойченко. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101844/>

The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Дні сучасного українського дизайну проведуть на кількох локаціях. Це події, які варто відвідати. – Гриненко В.

Дні сучасного українського дизайну «ДВРЗ Design Days» проведуть в Києві з 22 по 25 серпня на кількох локаціях – галерея Рапортікум на ДВРЗ, «Культмотив» на Подолі, простір «Будзірки» на Куренівці й «Агромат» у Святошинському районі. У програмі «ДВРЗ Design Days» – виставки предметів функціонального мистецтва, промислового дизайну, міської скульптури, інтерактивні зони, освітні лекторії, фудкорти, музична програма. Дві виставкові локації заходу – галерея Рапортікум і «Культмотив» – працюватимуть паралельно протягом 22–25 серпня. 22 серпня відкриють виставку функціонального мистецтва, присвячену виключним, лімітованим колекціям і предметам дизайну. Подію куруватиме бельгійський галерист і колекціонер Жан Франсуа Деклерк. Її проведуть у першій в Україні галереї предметного дизайну Рапортікум. Там Жан Франсуа створюватиме сценографію з українських об'єктів функціонального мистецтва. Біля галереї працюватиме виставка кінетичних об'єктів дизайнера Валерія Кузнецова. Її доповнять звуковими та відеоефектами. Кінетичні скульптури розмістять у товарному вагоні, який спеціально встановлять для локації на ДВРЗ. Поруч також представлять експозицію вуличної скульптури. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354059-dni-suchasnogo-ukrayinskogo-dizaynu-provedut-na-kilkoh-lokatsiyah-tse-podiyi-yaki-varto-vidvidati>

The Village Україна. – 2024. – 22 серп. Кераміка, скло й метал. У Києві відкривають першу бібліотеку українських матеріалів. – Мельник К.

У Києві відкривають першу бібліотеку українських матеріалів у рамках ДВРЗ Design Days. 22 серпня бібліотека із зоною для експериментів

працюватиме у просторі Budzirka. Тут представлять колекцію зразків, що використовують в будівельних роботах, дизайні та ремісництві. Усі експонати – виключно українського походження, кажуть автори проєкту Лариса Цибіна й Святослав Шилін. Згодом планують також оцифрувати колекцію експонатів й створити онлайн-версію бібліотеки. Офіційне відкриття проведуть 23 серпня під час ДВРЗ Design Days, до 25 серпня бібліотеку можна відвідати безоплатно. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354073-keramika-sklo-y-metal-u-kievi-vidkrivayut-pershu-biblioteku-ukrayinskih-materialiv>

The Village Україна. – 2024. – 22 серп. Бренд EmbroideredGem випустив колекцію вишиванок до Дня Незалежності. – Гриненко В.

Бренд сучасного етнічного одягу EmbroideredGem випустив колекцію вишиванок «Вінець Слобожанщини» до Дня Незалежності. Дизайнерка бренду надихалась вишиванками богодухівського рушника кінця ХІХ ст., картинами уродженця Чугуєва Іллі Рєпіна та портретами громадської діячки і меценатки Христини Алчевської. Обличчям нової колекції стала українська модель, волонтерка й військова фотографка Ілона Вєрбова. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/service-shopping/style-news/354061-brend-embroideredgem-vipustiv-kolektsiyu-vishivanok-do-dnya-nezalezhnosti>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2024. – 21 серп. До Дня Незалежності в Українському домі стартує тематичний мистецький фестиваль. – Катаєва М.

Напередодні Дня Незалежності Український Дім представляє міждисциплінарний фестиваль «Про_Українське» Він триватиме з 22 до 25 серпня. Програма «Про_Українське» народилася в Українському Домі 2022 року як відповідь інституції на суспільний запит дізнатися більше про власну історію та культуру, знайти опору та обґрунтування для об'єднання у воєнний час, для утвердження нової української ідентичності. Укладаючи фестивальну програму, організатори обрали п'ять цінностей, на які подивилися крізь призму різних видів мистецтва: кіно, література, візуальне мистецтво, музика, перформативні жанри. Серед учасників фестивалю – DakhTrio, ансамбль «Вільце», театр «Тіньова», артистка Чуприненко. У кінопрограмі – добірка українських короткометражок від KISFF та «Вечір на Івана Купала» Юрія Ілленка. Видання публікує розклад фестивалю:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101865/>

Музика

The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Збірку української музики 1970-90-х років випустить лейбл із США. У цифровому форматі й на вінілі. – Мельник К.

Збірку української музики «Even the Forest Hums: Українські звукові архіви 1971–1996» випустить американський лейбл Light In The Attic Records. Над збіркою працювали протягом п'яти років й називають її першою подібною

роботою, де досліджують українську музичну сцену кінця ХХ ст. Сюди увійшли композиції гуртів «Водограй», «Цукор біла смерть», «Секстет Олександра Шаповалова» й ін. А на обкладинці – картина української художниці Марії Примаченко. Платівки уже доступні для передзамовлення, а в продажу з'являться 18 жовтня 2024 року. Їх також анонсують в Україні наприкінці цього року. Над проектом працювали з українським лейблом Shukai Records, київським письменником Віталієм Бардецьким, Девідом Масом («DBGO»), Марком «Frosty» МакНілом та гуртом Light in the Attic. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354047-zbirku-ukrayinskoyi-muziki-1970-90-h-rokiv-vipustit-leybl-iz-ssha-u-tsifrovomu-formati-y-na-vinili>

Візуальні мистецтва

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. У Києві до Дня Незалежності відкрили виставку творів українських художників. – Інф.

У Києві до Дня Незалежності відкрилася виставка робіт відомих українських митців, експозиція складається з понад 300 творів, повідомляє пресслужба Міністерства культури та інформаційної політики. У Центральному будинку художника Національна спілка художників презентувала два проекти: це виставка до Дня Незалежності України та експозиція картин лауреатів Національної премії імені Тараса Шевченка, створених з 1991 року. Виставки включають роботи таких видатних художників, як Микола Максименко, Андрій Антонюк, Тетяна Яблонська, Анатолій Криволап, Віктор Ковтун та інших. В експозиції представлено твори, виконані у різноманітних стилях і техніках, але – з єдиною патріотичною концепцією. Виставка діятиме до 15 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3897437-u-kievi-do-dna-nezaleznosti-vidkrili-vistavku-tvoriv-ukrainskih-hudoznikiv.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2024. – 21 серп. Від лауреата премії «Еммі». Вакарчук, Хливнюк і «ДахаБраха» розкажуть про роль музики під час війни у фільмі «Озброєні піснею». – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Вакарчук, «Бумбокс» і «ДахаБраха». Трейлер фільму про українських музикантів під час війни. – Мельник К.

12 вересня в український прокат вийде документальний фільм «Озброєні піснею» американського режисера Раяна Сміта, володаря премії «Еммі». Вийшов трейлер фільму. Героями стрічки стали відомі українські музиканти і музикантки Святослав Вакарчук («Океан Ельзи»), Світлана Тарабарова, Андрій Хливнюк («Бумбокс»), Миколай Серга, оперний співак Сергій Іванчук, Марко Галаневич («ДахаБраха»), Василь Крячок (диригент Львівської національної філармонії), Саша Чемеров («The Gitas»), Катерина «Пташка» Поліщук та скрипаль Моїсей Бондаренко. Дехто з них захищає Україну зі зброєю в руках від початку повномасштабного вторгнення. Це історії українських виконавців про боротьбу, мужність та голос України у світі. Міжнародна прем'єра фільму

«Озброєні піснею» відбулась на кінофестивалі Трайбека в Нью-Йорку. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/viyshov-treyler-filmu-ozbroyeni-pisneyu-pro-hlivnyuka-vakarchuka-dahu-brahu-pid-chas-viyni-video-50444751.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354035-vakarchuk-bumboks-i-dahabraha-os-treyler-filmu-pro-ukrayinskih-muzikantiv-pid-chas-viyni>

День. – 2024. – 21 серп. Оскароносний фільм «20 днів у Маріуполі» отримав нагороду на премії Septimius Awards. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 21 серп. «20 днів у Маріуполі» отримав престижну нагороду в Нідерландах. – Інф.

У Нідерландах український оскароносний фільм «20 днів у Маріуполі» режисера Мстислава Чернова визнали найкращою повнометражною документальною стрічкою на премії Septimius Awards. Церемонія нагородження Septimius Awards 2024 відбулася в Амстердамі. Нагороду за «20 днів у Маріуполі» на сцені отримувала продюсерка фільму Василиса Степаненко. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/210824-oskaronosnyy-film-20-dniv-u-mariupoli-otrymav-nahorodu-na-premiyi-septimius-awards>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/20-dniv-u-mariupoli-otrimav-prestizhnu-nahorodu-v-niderlandakh.html>

Фокус.–2024. – 22 серп. Прем'єра «Культура vs Війна»: що розповіли про війну Ахтем Сеїтаблаєв, Тарас Тополя, Сергій Жадан. – Рильов К.

На фестивалі Vouquet Kyiv Stage, який пройшов минулими вихідними, відбулася прем'єра докфільму «Культура vs Війна» режисера Кадіма Тарасова. У ньому особисті історії про початок війни і про те, як вони стали солдатами, розповідають чимало українських зірок: режисер і актор Ахтем Сеїтаблаєв, письменник Сергій Жадан, рок-співак, лідер гурту «Антитіла» Тарас Тополя, оператор Олександр Михальчук та інші. Найцікавіше у стрічці – це трансформації: як війна змінила зірок і як змінилася за цей час сама країна. У матеріалі – про стрічку та спогади зірок. Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/664368-kultura-vs-viyna-sergiy-zhadan-taras-topolya-ahtem-seitablayev-u-novomu-filmi-pro-viynu-v-ukrajini>

Література

Українформ. – 2024. – 21 серп. На Закарпатті після вимушеної перерви через війну відновили «Чендей-фест». – Інф.

На Закарпатті після вимушеної перерви через війну відновили «Чендей-фест». Розпочався він 21 серпня й триватиме чотири дні на кількох локаціях, які пов'язані з Іваном Чендеєм. Це міста Ужгород, Мукачево, Хуст та селища Дубове й Чинадієво. Цього року фестиваль присвячено 100-річчю від дня народження дружини письменника Марії. Тож у замку любові Сент-Міклош в селищі Чинадієво команда фесту презентує третій том листування Івана Чендея (укладач професор Сидір Кіраль). Сьогодні фестиваль відкрили на садибі Івана

Чендея в Ужгороді. На відкритті традиційно зібралися лауреати Всеукраїнського конкурсу малої прози ім. Івана Чендея. Літературний фестиваль на честь українського письменника Івана Чендея започаткували в 2019 році. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3897448-na-zakarpatti-pisla-vimusenoi-perervi-cerez-vijnu-vidnovili-cendejfest.html>

Український тиждень. – 2024. – 21 серп. Найпрекрасніша з лавин: репортаж із фестивалю «Góry Literatury» 2024 року. – Левицький В.

У розлогіму матеріалі автор розповідає про перебіг фестивалю «Góry Literatury» («Гори літератури»), який заснувала Ольга Токарчук, лауреатка Нобелівської премії. Цього року автор став єдиним представником України на ньому, й враженнями та спостереженнями ділитися з читачами. Зокрема, тому що ідеї, утілювані на «Горах літератури», важать як для пошуку нових фестивальних форматів, так і для українсько-польського діалогу. «... «Гори літератури» відомі серед наших літераторів і читачів. Раніше там виступала низка українських авторок й авторів. Скажімо, два роки тому гостями були Вікторія Амеліна, Катерина Бабкіна, Оксана Забужко й Таня Малярчук. Улітку 2024 року фестиваль відбувався вдесьте, і за цей час він виріс від майже камерного зібрання до найбільшого літературно-громадського проекту в Польщі. Справді, статистика приємно вражає: на 23 локаціях у межах Клодзької землі, Валбжиської агломерації та Опольської Сілезії на ювілейних «Горах літератури» упродовж 11 днів проведено 153 заходи, які відвідало близько 50 тисяч глядачів. Серед гостей – провідні польські письменники різних поколінь (...), театральні діячі й кінематографісти (...), філософи (...), представниці та представники візуального мистецтва (...), політики (Президент Польщі в 1995–2005 роках Александр Квасневський, чинна міністерка освіти Барбара Новацька). Однією з найпомітніших запрошених зарубіжних авторок стала Радка Денемаркова (Чехія), чий роман «Гроші від Гітлера» привернув увагу й української аудиторії. Центральна найвелелюдніша подія – акторські читання уривків із роману Токарчук «Книги Якова»...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/najprekrasnisha-z-lavyn-reportazh-iz-festyvaliu-gory-literatury-2024-roku/>

Українська літературна газета. – 2024. – 22 серп. Воєнні одсвіти ювілейної «Письменницької ватри над Черемошем». – Гаврилович І.

Десятий літературний фестиваль «Письменницька ватра над Черемошем», який 15–16 серпня відбувся на Верховинщині, – знаковий не тільки тому, що ювілейний, а й тому, що провели його в час повномасштабної агресії московії проти України. На урочистий захід з нагоди відкриття Х Літературного фестивалю «Письменницька ватра над Черемошем» групу літераторів з Івано-Франківщини та інших регіонів України, гостя із Києва – голову НСПУ Михайла Сидоржевського господарі запросили до світлиці Всеукраїнського товариства «Гуцульщина» в будинку регіонального Історико-краєзнавчого музею «Гуцульщина». Організаторами письменницького форуму

виступили Верховинський осередок НСПУ за сприяння НСПУ та Івано-Франківської обласної організації НСПУ, Верховинське та обласне об'єднання «Просвіти», Верховинська селищна рада та Історико-краєзнавчий музей «Гуцульщина». А розпочалося зібрання учасників літфесту, яке модерувала директорка музею Марія Яченко, з виступу голови Верховинського осередку НСПУ, очільника Верховинської «Просвіти» Василя Нагірняка. Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/voienni-odsvity-iuvilejnoi-pysmennytskoi-vatry/>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 21 серп. У столиці відзначають День шахтаря згадуючи минуле. – Марків Н.

25 серпня в Україні відзначатимуть День шахтаря і саме цього дня у Національному музеї народної архітектури та побуту України в садибі з селища Ольховчик Шахтарського району Донецької області відбудеться відкриття тематичної виставки «Минувшина та сьогодення Донеччини». Представники культурного осередку з Бахмута, розкажуть про свою малу батьківщину, оспівають її в піснях та віршах. Хата з Ольховчика входить до експозиції «Народна творчість в архітектурі українського села 1960–70-х років». У ній представлено меблі Артемівської та Костянтинівської меблевих фабрик; килими Донецької фабрики художніх виробів; посуд Дружківського фарфорового заводу та кришталі Жданівського металургійного заводу. Виставка діятиме до 25 жовтня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101876/>

Охорона культурної спадщини

The Village Україна. – 2024. – 21 серп. Команда Skeiron завантажила 3D-моделі українських пам'яток на Google Art and Culture. Що там є. – Гриненко В.

Львівська студія Skeiron завантажила оцифровані 3D-моделі українських культурних пам'яток на платформу Google Art and Culture. Команда запустила проєкт «Україна поруч» на Google Art and Culture в 2022 році для популяризації української культури на глобальному рівні. Skeiron опублікували понад 40 архітектурних об'єктів і понад 120 музейних експонатів на платформі. Зокрема на платформі можна побачили моделі зруйнованого Донецького аеропорту, Шарівський палац у Харківській області, Херсонський обласний художній музей. Також команда публікує статті про історичні та культурні об'єкти України. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354045-komanda-zavantazhila-3d-modeli-ukrayinskih-pam-yatok-na-google-art-and-culture-scho-tam-e>

Релігія

NV. –2024. – 21 серп. «ПЦУ відкрита до діалогу». Епіфаній закликав вірян УПЦ Московського патріархату відкинути «російське ярмо». – Інф.:

Україна молода. – 2024. – 21 серп. Відкиньте російське ярмо: Епіфаній закликав Онуфрія до діалогу. – Переяславець Б.; Укрінформ. – 2024. – 21 серп. Заборона УПЦ МП: Епіфаній готовий до діалогу з Онуфрієм, а вірян закликає відкинути «російське ярмо». – Інф.; День. –2024. – 21 серп. «Ми відкриті до діалогу»: Епіфаній прокоментував законопроект та закликав православні громади приєднатися до ПЦУ. – Інф.

Предстоятель Православної церкви України Епіфаній повідомив, що готовий до діалогу з митрополитом УПЦ Московського патріархату Онуфрієм. Він також закликає вірян УПЦ МП відкинути «російське ярмо» та приєднуватися до ПЦУ. «Закон дає можливість всім релігійним структурам, які ще не зробили цього повністю, зараз звільнитися від контролю Москви. І ми зі свого боку знову й знову закликаємо всіх православних в Україні, які ще цього не зробили, відкинути нарешті це російське ярмо», – сказав предстоятель ПЦУ, прокоментувавши законопроект щодо заборони діяльності на території України релігійних організацій, пов'язаних з РФ. «Ми відкриті до діалогу без передумов, і про це було сказано у моєму зверненні до митрополита Онуфрія і тих, хто перебуває з ним. Україна – демократична держава і пишається високими стандартами свободи совісті. Але агресор не повинен мати можливості використовувати нашу свободу проти нас самих», – сказав Епіфаній. Митрополит висловив сподівання, що новий закон і надалі спонукатиме громади долучатися до ПЦУ. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/moskovskiy-patriarhat-epifaniy-zaklikav-viryany-upc-mp-vidkinuti-rosiyske-yarmo-50444765.html>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/185073/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3897304-zaborona-upc-mp-epifaniy-gotovij-do-dialogu-z-onufriem-a-viran-zaklikae-vidkinuti-rosiyske-armo.html>

<https://day.kyiv.ua/news/210824-my-vidkryti-do-dialogu-epifaniy-prokomentuvav-zakonoprojekt-ta-zaklykav-pravoslavni>

Укрінформ. – 2024. – 22 серп. Голова Держслужби з етнополітики пояснив, як визначатимуть зв'язок церкви з РФ. – Інф.; NV. –2024. – 21 серп. Голова Держетнополітики пояснив, що має зробити УПЦ МП, щоб справді розірвати зв'язки з РПЦ. – Інф.

Голова Держслужби з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський пояснив, як визначатимуть афілійованість із Російською православною церквою після набуття чинності закону «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій». «В законі прямо обумовлюється, що керівники Української православної церкви можуть подати заяву про те, що УПЦ виходить зі складу Російської православної церкви: єпископи виходять зі складу єпископату, синоду, синодальних комісій. Якщо все-таки буде встановлено цей зв'язок, тоді релігійній організації видається відповідний припис, в якому говориться, що організація має зробити певні кроки, для того, щоб не бути у складі РПЦ», – сказав Віктор Єленський. Якщо ж, за його словами, припис набуває чинності, а релігійна організація не виконує його вимог, тоді Державна служба з етнополітики і свободи совісті має право

подавати до суду. І тільки суд буде вирішувати долю цієї організації. «Цей закон має легітимну мету – зупинити підривну діяльність Російської православної церкви в Україні», – наголосив голова держслужби. Він відзначив, що такий закон потрібен українському суспільству, «бо абсолютно необхідним питанням є розрив з Московським патріархатом, котрий став не просто натхненником, а учасником війни проти України». Голова ДЕСС також указав, що при цьому дотримано всіх норм європейської рамки у сфері свободи совісті. Водночас, на думку голови Комітету ВР з питань гуманітарної та інформаційної політики Микити Потураєва, абсолютно недостатньо, щоб керівники Української православної церкви вийшли із синоду РПЦ. «Це взагалі не є вимогою першого ряду. Вони мають здійснити комплекс дій, які доведуть, в тому числі документально, що вони не частина РПЦ. А якщо Онуфрій вийде із синоду, а все решта залишиться без змін, то це нічого не змінить», – переконаний народний депутат. Він нагадав, що у законі «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» є конкретна стаття, в якій прописано критерії визначення афілійованості релігійної організації з РПЦ. «Релігійні організації мають відповідати вимогам цієї статті», – наголосив Микити Потураєв. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3897507-golova-derzsluzbi-z-etnopolitiki-poasniv-ak-viznacatimut-zvazok-cerkvi-z-rf.html>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/shcho-maye-zrobiti-upc-mp-shchob-diysno-rozirvati-zv-yazki-z-rpc-novini-ukrajini-50444813.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 21 серп. «Духовна незалежність»: про заборону РПЦ та «іноагентів у рясах». – Щоткіна К.

У розлогії статті авторка аналізує ухвалений Верховною Радою закон №8371, прозваний у народі «про заборону УПЦ МП». Вона зупиняється на позитивних змінах у законі та на складнощах, які можуть виникнути, адже закон має «підводні камені». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/dukhovna-nezalezhnist-pro-zaboronu-rpts-ta-inoahentiv-u-rjasakh.html>

Укрінформ. – 2024. – 20 серп. РПЦ заборонено: віряни УПЦ МП можуть не хвилюватися (Чи стане закон про «заборону МП» шляхом в церковну єдність? А в національну безпеку? І чи можливе одне без одного?). – Міщенко Я.

У розлогії статті – про ухвалення закону з новою, третьою числом назвою «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», зареєстрований в парламенті ще в січні 2023 року та про історію його прийняття; що спричинило його появу і як змінювався проект закону; про процедуру заборони УПЦ МП. У висновках авторка зазначає: «... Про громадян хотілося б поговорити окремо. Бо інструменталізація промосковським начальством духовного життя конкретної людини, громади не означає, що цього життя немає. Або що ним треба нехтувати. І щоб зняти побоювання вірян УПЦ МП і щоб відповісти на запитання, винесений у підзаголовок матеріалу.

Чи стане закон шляхом в церковну єдність. Сьогодні до ПЦУ перейшла 1771 парафія, з них понад тисячу після вторгнення. (Не варто протиставляти цю цифру московським аргументам начальства УПЦ МП, а, мовляв, залишилося більше. Бо тоді постане питання, як ви рахуєте громади УПЦ МП. Із Кримом, який своїми руками віддали Москві, і де зруйнована остання парафія саме української Церкви? Із тими дев'ятьма єпархіями найбільш щільно населених регіонів країни, церковні структури яких пішли під Російську церкву без жодного опору. І, зрештою, в яке число увійшли віряни МП, які зараз за кордоном і шукають українську Церкву). Зараз підрахувати кількість живих парафій і кількість вірних МП дуже важко. Але ті, що приєдналися до ПЦУ, можуть підтвердити, що вони в Православній Церкві України мають стільки свободи, скільки готові понести. Насправді парафія може залишитися на церковнослов'янській (молдавській, болгарській, албанській) мові, а може перейти на українську. Як тимчасовий захід вона може залишитися на старому календарі, а може перейти на новий. Може ставити, може не ставити лавки в храмі. Вона може (за обранням настоятеля) будувати літургійне життя мало не по монашому уставу і щодня служити, а може обмежувати кількість богослужінь двома-трьома на тиждень та служити швидко. Насправді досвід попередніх переходів до ПЦУ показує, що нема проблем у віруючого священника із тим, як облаштовувати життя в громаді. Зрештою, те саме гарантує держава тим парафіям, як не захочуть доєднуватися до ПЦУ, але усунуть свою афілійованість із МП. Так, антиукраїнські проповіді не мають бути ані в приватних чатах, ані під час служби, це вже норма закону. Але все інше – будь ласка. Звертаючись до них, я б сказала, що навіть бовтаючись «сиротами» у канонічному полі поза юрисдикцій (якщо вас не влаштовує ПЦУ), ви зможете реалізовувати свої духовні практики. Для держави України головне у вас не мова богослужіння, і не календар, а християнське серце та українська душа. Бо зрештою це гарантує суспільну злагоду (християнську єдність, якщо не з вами, а з вашими дітьми) і... безпеку. Бо хоч останнє слово і випало з назви закону, але вона потрібна всім». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3896863-rpc-zaboroneno-viruuci-upc-mp-mozut-ne-hviluvatisa.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. В СКУ вітають ініціативи уряду зі зміцнення зв'язків з українською діаспорою. – Інф.

Світовий конгрес українців (СКУ) вітає ініціативи Президента та уряду України, спрямовані на зміцнення зв'язків з глобальною українською діаспорою шляхом створення ґрунтовної інституційної рамки для такої ефективної співпраці. Про це повідомляється на сайті СКУ. «Ми радо готові підтримати Президента та уряд України у напрацюванні ефективної моделі співпраці для посилення зв'язків між Україною та її діаспорою», – заявив президент СКУ Павло Грод. Він також закликав українську владу дотримуватись принципу «Нічого про українську діаспору без української діаспори». За його словами, СКУ поділиться своїми знаннями, досвідом та

баченням подальшого розвитку відносин між Україною та її діаспорою. Як повідомлялося раніше, Президент Володимир Зеленський на нараді керівників закордонних дипломатичних установ України «Воєнна дипломатія: стійкість, зброя, перемога» заявив, що в Україні створять інституцію, яка об'єднуватиме українців за кордоном та сприятиме протидії російським нарративам. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3897274-v-sku-vitaut-iniciativi-uradu-zi-zmicnenna-zvazkiv-z-ukrainskou-diasporou.html>

Український тиждень. – 2024. – 21 серп. «StandWithUkraine»: Світовий Конгрес Українців запускає адвокаційну кампанію. – Малко Р.

На честь 33-ї річниці Незалежності України СКУ закликає українців та друзів України виходити на вулиці своїх міст 24 серпня 2024 року та організовувати мирні акції, мітинги, ходи, флешмоби. Ключова мета – посилити підтримку світової спільноти та продемонструвати єдність та стійкість українців у боротьбі за свободу і незалежність. У рамках кампанії розроблено спеціальну інтерактивну карту для реєстрації всіх подій, що проходять у цей день на підтримку України. Карта не тільки продемонструє єдність українців у всьому світі, а й надасть глобальну видимість акцій до Дня Незалежності. Українські організації також закликають використовувати та поширювати інформаційні та візуальні матеріали до Дня Незалежності, підписувати ініційовану СКУ Декларацію про всебічний, справедливий і сталий мир для України. Крім того, до 33-ї річниці Незалежності України СКУ у партнерстві з Saint Javelin запустив глобальну фандрейзингову кампанію «Птахи Свободи». Кампанія спрямована на закупівлю та доставку нашим захисникам FPV-дронів українського виробництва. Докладно:

<https://tyzhden.ua/standwithukraine-cvitovyj-konhres-ukraintsiv-zapuskaie-advokatsijnu-kampaniiu/>

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. При посольстві в Японії відкрили виставку плакатів українського графіка. – Інф.

До Дня Незалежності при посольстві України в Японії відкрито виставку плакатів українського графіка Миколи Гончарова «Letters from Ukraine». Про це повідомляється на сторінці дипустанови у фейсбуці. Виставка триватиме до 20 жовтня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3897191-pri-posolstvi-v-aponii-vidkrili-vistavku-plakativ-ukrainskogo-grafika.html>

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. В Музеї історії Кишинєва відкрилася виставка петриківського розпису. – Інф.

В межах заходів з відзначення 33-ї річниці Незалежності України в Музеї історії Кишинєва відкрилася виставка «Петриківський розпис – нематеріальна культурна спадщина ЮНЕСКО». Про це повідомляє посольство України в Молдові на сторінці у фейсбуці. Виставку організувало посольство у співпраці з музеєм. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3897424-v-muzei-istorii-kisineva-vidkrilasa-vistavka-petriktivskogo-rozpisu.html>

Укрінформ. – 2024. – 21 серп. У Ризі День Незалежності України відсвяткують великим концертом. – Інф.

У Верманському саду, розташованому в центрі Риги, 24 серпня відбудеться благодійний шестигодинний концерт «Об'єднані для України» та інші супутні заходи з нагоди Дня Незалежності України. На концерті виступатимуть українські та латвійські артисти і музиканти: Андрій Осокін, Айя Вітоліня (Амбер), Катріна Гупало та Едгарс Вілканс, Анніка Аусмане, Елізабет Гейле, Національний оркестр Збройних сил Латвії, Ансамбль оркестру штабу Національних Збройних сил, Марта Корнеліус, український співак Костянтин, Вікторія Притуляк, український ансамбль «Мрія», дитячий дует Сніжана та Влада Колесник, Алла Биля та інші. Вестиме концерт діджей Лінда Самсонова, яка також є програмним менеджером Латвійського радіо-5. На святкуванні будуть присутні понад 20 громадських організацій, заснованих у Латвії українцями та друзями України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3897329-u-rizi-den-nezaleznosti-ukraini-vidsvatkuut-velikim-koncertom-u-centri-mista.html>

Підтримка України у світі

NV. –2024. – 21 серп. «Незмінна сила музики». Within Temptation з Нідерландів випустить спільну пісню з українським гуртом. – Інф.

Популярний рок-гурт Within Temptation, який активно підтримує Україну від початку повномасштабної війни, запросив український метал-гурт Blind8 записати спільну пісню і взяти участь у європейському турі. Про це гурт Within Temptation повідомив у своїх соцмережах. Разом гурти з Нідерландів та України зіграють 33 концерти в різних куточках Європи та у Великій Британії. Також 12 серпня солістка Within Temptation Шерон ден Адель та Blind8 випустять спільну пісню Labyrinth. До повномасштабного вторгнення РФ в Україну у 2022 році симфонік-металгурт Within Temptation з Нідерландів неодноразово виступав із концертами в Україні. Після початку повномасштабної війни гурт підтримував Україну під час своїх виступів у світовому турне. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/gurt-within-temptation-vipustit-pisnyu-z-ukrajinskim-gurtom-blind8-i-vidpravitsya-z-nim-v-tur-50444643.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm